

In augustus 2015 vonden we op het begraasde deel van de “Vliegveldvallei” de bijzonder mooie *E. brunneoserrulatum* (bruinsnedesatijnzwam). Ze stonden bij een groep *E. mougeotii* (liilagrije satijnzwam) en opschot van els. Het had enkele keren hevig geregend en de temperatuur was rond de 25 graden: ideale omstandigheden voor veel soorten satijnzwammen. *E. lanicum* (wollige trechtersatijnzwam) werd in augustus 2015 zowel in de duinen, in het loofbosgedeelte op een oude brandplek, als in het Mildenburgbos op een dennenappel gevonden. Deze soort lijkt uiterlijk op de *E. undatum* (geribbelde satijnzwam), maar is niet gezondeerd en de sporen zijn iets kleiner. Beide soorten zijn gemakkelijk met elkaar te verwarren. Vermoedelijk de reden dat slechts *E. undatum* bij ons bekend is.

Literatuur:

Ludwig, E. (2007), *Pilzkompendium band 2, Fungicon Verlag*

Noordeloos, M.E.(1987), *Entoloma (Agaricales) in Europe. Beihefte Nova Hedwigia 91: 1 – 418.*

Noordeloos, M.E., Wölfel, G en Hausknecht, A 1995.

* Dit stuk is in iets uitgebreidere vorm onlangs verschenen in *Coolia*, tijdschrift van de Nederlandse Mycologische Vereniging (*Coolia* 59 – 4 2016).

** *Staalsteeltjes zijn een aparte groep binnen de satijnzwammen*

***De krakeend (Anas strepera), 46-56 cm, 600 – 1300 g
door Gerda Hos***

Elk voorjaar komt er een paartje wilde eenden in onze vijver wonen. Na verloop van tijd verdwijnt het vrouwtje om ergens een nest te gaan bouwen en blijft het mannetje trouw in onze vijver op haar wachten. Het vrouwtje komt één keer per dag terug om uitgebreid een bad te nemen, te knuffelen met pa eend en haar buik vol te eten met kippenvoer.

Elk jaar genieten we zittend aan de keukentafel van dit tafereel en vragen ons af of ze er volgend jaar weer zullen zijn. Ook dit jaar waren ze gelukkig weer van de partij. Het duurde deze keer lang voor ma eend besloot aan een nest te gaan beginnen, maar uiteindelijk vertrok ze dan toch maar. Ach ja, ze is inmiddels al een oude dame geworden en de nesteldrang zal ook bij eenden wel minder worden met het verstrijken der jaren. Pa eend bleef achter en vermaakte zich best in het water of luierend op de kant. Ma kwam elke dag terug voor een bad, knuffel en eten en vertrok dan weer. Ja, geen vuiltje aan de lucht tot er op een ochtend een krakeend in onze vijver landde. Het was een woerd en van zo dichtbij kon ik mooi zijn verenkleed bewonderen. Met zijn lichtbruine kop, zwarte snavel, borst met geschubde veren, donkere stuit, grijsbruine vleugels met zwart-witte spiegel en de witte buik is hij echt een plaatje om te zien.

Het vrouwtje krakeend lijkt meer op een wilde eend, maar heeft een witte onderkant en ook een witte spiegel aan de vleugel. Bovendien zijn krakeenden net iets kleiner en eleganter dan wilde eenden. Ze houden van stilstaand, traag stromend water met een rijke oevervegetatie. Net als bij wilde eenden knikken en buigen krakeenden tijdens de balts met hun kop en jakkeren er vaak een aantal mannetjes achter één vrouwtje aan. Dat heeft soms de dood van dit vrouwtje tot gevolg omdat ze tijdens de diverse paringen te lang onder water gedrukt wordt. Nestelen de wilde eenden erg vroeg in het voorjaar, de krakeenden doen dat pas vanaf mei. Dan wordt het nest, de zogenaamde wieg, gebouwd in dichte vegetatie nabij water en daarin legt het vrouwtje 8-12 eieren. Hierop broedt ze een kleine 4 weken. Het mannetje laat het na de balts wat broeden en verzorging van de jongen betreft helemaal afweten en neemt er zijn gemak van. Het vrouwtje neemt de kleintjes nog 7 weken onder haar hoede en daarna moeten ze op eigen benen kunnen staan. Na ongeveer één jaar zijn de jongen geslachtsrijp.

Vroeger waren krakeenden zeldzaam, maar sinds een halve eeuw zijn ze sterk in opmars. Toen ik nog werkte, kwam mijn vader me regelmatig op de fiets ophalen van mijn werk te Spijkenisse om samen door de polder en langs de Brielse Maas terug te fietsen naar huis. Wij waren dan altijd op zoek naar vogels en wie als eerste een "krakker" spotte kreeg van de ander op één van onze pleisterplaatsen een biertje aangeboden. Mijn vader is inmiddels overleden, maar het zijn wel deze gouden herinneringen die ik voor altijd bij me draag. Zo simpel en toch zo waardevol. Ook het nasale geluid van de krakeenden roept deze mooie herinneringen gelijk op. In het Duits heten ze Schnatterente en die naam past heel goed bij ze. En nu was er dan zelfs eentje geland in onze vijver. Vol spanning bleef ik kijken naar dit prachtige eendje. Pa eend had hem natuurlijk ook opgemerkt en liet even weten dat hij geen indringers in zijn vijver duldde. Na een gevecht nam de krakeendenman de vleugels en vertrok om nooit meer terug te komen. Helaas! De woerd van de wilde eend heeft het dit jaar lang uitgehouden in onze tuin, maar besloot uiteindelijk toch ook maar te vertrekken. Later is hij nog een paar keer teruggekomen om een bad te nemen en even wat voedsel te scoren, maar daarna hebben we hem niet meer gezien. We wachten nu in spanning af of ze komend voorjaar weer verschijnen. Saai is het echter niet in onze tuin, want nu het herfst is, zijn er weer groepen puttertjes en staartmezen te bewonderen. Dat met alle andere vogels en beestjes (kikkers, padden, egels, insecten, muizen et cetera) maakt onze tuin tot een waar tuinparadijs waar we elke dag weer enorm van genieten.

Krakeend